

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

8.2.2012

B7-0049/2012

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia Komisie

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o dohode medzi EÚ a Marokom o recipročných liberalizačných opatreniach pre poľnohospodárske výrobky a výrobky rybného hospodárstva (2012/2522(RSP))

Cristiana Muscardini, Daniel Caspary, Elmar Brok, María Auxiliadora Correa Zamora, Elisabeth Jeggle
v mene poslaneckého klubu PPE

RE\891645SK.doc

PE479.475v01-00

SK

Zjednotení v rozmanitosti

SK

Uznesenie Európskeho parlamentu o dohode medzi EÚ a Marokom o recipročných liberalizačných opatreniach pre poľnohospodárske výrobky a výrobky rybného hospodárstva (2012/2522(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Barcelonské vyhlásenie z 28. novembra 1995, ktorým sa ustanovilo partnerstvo medzi Európskou úniou a krajinami južného Stredozemia,
 - so zreteľom na Euro-stredomorskú dohodu o pridružení medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na strane druhej,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady zo 14. októbra 2005 o povolení rokovať s Marokom o recipročnej liberalizácii poľnohospodárskych výrobkov, spracovaných poľnohospodárskych výrobkov, rýb a výrobkov rybného hospodárstva,
 - so zreteľom na navrhovanú dohodu vo forme výmeny listov medzi Európskou úniou a Marockým kráľovstvom o recipročných liberalizačných opatreniach pre poľnohospodárske výrobky, spracované poľnohospodárske výrobky, ryby a výrobky rybného hospodárstva a o nahradení protokolov č. 1, 2 a 3 a ich príloh a o zmenách a doplneniach Euro-stredomorskej dohody o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na strane druhej,
 - so zreteľom na spoločné oznámenie Európskej komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku predložené Európskej rade, Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 25. mája 2011 na tému Nová reakcia na meniace sa susedstvo (COM(2011)303),
 - so zreteľom na postup súhlasu v súlade s článkom 207 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C7-0201/2011),
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže nová politická situácia, ktorá sa vytvorila v južnom Stredozemí po nedávnych udalostiach arabskej jari, si vyžiadala zmenu prístupu EÚ a nadviazanie užšieho partnerstva s týmito krajinami a keďže prístup EÚ vychádza z toho, že každá forma užšieho partnerstva sa viaže na skutočný proces demokratizácie a dodržiavanie zásad právneho štátu v týchto krajinách (tzv. prístup viac za viac); keďže Komisia jasne vymedzila tento nový prístup EÚ vo svojich nedávnych oznámeniach; keďže Maroko v posledných mesiacoch urobilo radikálny krok smerom k zásadnému procesu demokratizácie pokojnejšou a stabilnejšou cestou ako iné krajiny v regióne;
- B. keďže posilnenie obchodných vzťahov a vyvážená a postupná liberalizácia obchodu s týmito krajinami je významnou súčasťou tohto prístupu;

- C. keďže článok 16 Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Marokom, ktorá vstúpila do platnosti 1. marca 2000, stanovuje, že Európske spoločenstvo a Maroko budú postupne zavádzať väčšiu liberalizáciu vzájomného obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami, spracovanými poľnohospodárskymi výrobkami, rybami a výrobkami rybného hospodárstva;
- D. keďže v Maroku poľnohospodárstvo tvorí 15 až 20 % HDP a 12 % marockého vývozu a zamestnáva 38 % marockej pracovnej sily, pričom najvyššiu mieru 75 % dosahuje vo vidieckych oblastiach, a preto stabilita a rozšírenie tohto odvetvia sú mimoriadne dôležité pre politickú stabilitu krajiny; keďže je dôležité, aby sa zohľadnili negatívne vplyvy na proces liberalizácie obchodu s niektorými citlivými poľnohospodárskymi produktmi v EÚ, ako sú rajčiny, ktoré sú vystavené konkurencii marockého vývozu, pričom musia splňať vyššie environmentálne, sociálne a bezpečnostné normy;
- E. keďže v roku 2009 Maroko prijalo marocký zelený plán, ktorého cieľom je rozvoj súkromných investícií, ako aj MSP s výraznou pomocou od ústrednej vlády. keďže Maroko začalo s decentralizáciou pôsobenia vlády s cieľom posilniť úlohu vidieckych komúní;
- F. keďže Európska únia sa v plnej miere zaviazala podporovať tento proces modernizácie, decentralizácie a všeobecnejšie rozvoj poľnohospodárskeho odvetvia, ktorý je kľúčový pre hospodársky a sociálny rozvoj tohto odvetvia a pre politickú stabilitu;
- G. keďže navrhovaná dohoda okamžite liberalizuje 55 % cieľ na poľnohospodárske výrobky a výrobky rybného hospodárstva EÚ (zvýšenie z 33 %) a 70 % cieľ na poľnohospodárske výrobky a výrobky rybného hospodárstva Maroka v priebehu 10 rokov (zvýšenie z 1 %);
- H. keďže Maroko je jednou zo štyroch krajín južného Stredozemia, v súvislosti s ktorými Rada schválila usmernenia na rokovanie o prehĺbenej a komplexnej dohode o voľnom obchode (DCFTA); keďže obchod s poľnohospodárskymi výrobkami bude súčasťou týchto rokovaní;
- I. keďže Maroko musí v rámci bilaterálnej spolupráce uskutočňovať projekty zamerané na bezpečnosť potravín s cieľom zlepšiť právne predpisy v oblasti sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení a harmonizovať ich s *acquis* a normami kvality EÚ;
- J. keďže tento protokol vyvolal určité obavy v poľnohospodárskom odvetví v Európskej únii, najmä v niektorých regiónoch Stredozemia, na ktoré by niektoré osobitné liberalizačné opatrenia dohody mohli mať nepriaznivý vplyv;
- K. keďže Európska únia musí zohľadniť najzraniteľnejšie európske poľnohospodárske odvetvia a nesmie dôjsť k ohrozeniu príležitosti na udržateľný rozvoj znevýhodnených a zaostávajúcich regiónov;

Politický kontext

1. je presvedčený, že liberalizácia obchodu a postupná integrácia do vnútorného trhu EÚ sa môže stať významným nástrojom rozvoja krajín južného Stredozemia a môže

pomáhať pri zmiernovaní rozšírenej chudoby a nezamestnanosti, ktoré sú príčinou hospodárskych, migračných a bezpečnostných problémov v regióne;

2. zdôrazňuje, že vzhľadom na novú situáciu, ktorú priniesla arabská jar, nesie EÚ zodpovednosť za to, aby v plnej miere využila svoje obchodné a hospodárske možnosti na pomoc pri procese prechodu tých krajín južného Stredomoria, ktoré sa nedávno demokratizovali; preto sa domnieva, že Maroko urobilo významný krok smerom k upevneniu demokracie reformou ústavy a pokojným priebehom volebného procesu;
3. domnieva sa, že je podstatné, aby obchodné a investičné iniciatívy boli prospešné pre všetky zložky spoločnosti a aby sa osobitne zamerali na MSP a malých poľnohospodárov; v tejto súvislosti poznamenáva, že viac ako 80 % marockých poľnohospodárov vlastní menej ako päť hektárov pôdy, a preto víta skutočnosť, že Confédération marocaine de l'agriculture et du développement rural (Marocká konfederácia pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka) (COMADER) podporuje dohodu;

Dohoda

4. zdôrazňuje, že vzhľadom na dôležitosť a váhu poľnohospodárskeho sektora v Maroku a tiež na to, že je hlavným zdrojom pracovných miest, dohoda zohráva kľúčovú úlohu v hospodárskom rozvoji, ako aj v politickej stabilite, pretože prináša nové príležitosti pre vývoz do EÚ, ktorá je hlavným zahraničným trhom pre marocké výrobky; domnieva sa, že poskytne tiež príležitosť pre poľnohospodárske odvetvie v EÚ, najmä pokiaľ ide o spracované potraviny; poukazuje na to, že vývozcovia v EÚ napokon získajú výhody z odstránenia marockých dovozových ciel v prípade 70 % poľnohospodárskych výrobkov a výrobkov rybného hospodárstva, čím sa na clách ušetrí odhadovaná suma vo výške 100 miliónov EUR;
5. víta ďalšie netarifné opatrenia obsiahnuté v dohode, ako je osobitná ochrana európskych zemepisných označení, posilnený mechanizmus ochrany a sanitárne a fytosanitárne opatrenia; dúfa, že prijatie tejto dohody pripraví pôdu pre ďalšiu liberalizáciu trhu so službami; okrem toho pripomína, že EÚ a Maroko schválili mechanizmus urovnávania sporov, ktorý umožňuje EÚ získať odškodnenie v prípade, že Maroko nedodrží ustanovenia dohody;
6. berie na vedomie obavy niektorých európskych priemyselných skupín z narastajúcich bezcolných kvót na dovoz citlivého ovocia a zeleniny v súvislosti s citlivosťou a zraniteľnosťou poľnohospodárskych odvetví, najmä v stredozemských regiónoch, na ktoré môže mať tento liberalizačný proces negatívny vplyv, a uznáva potrebu zachovať primeranú kontrolu a bezcolné obchodné kvóty na dovoz určitého marockého ovocia a zeleniny do Európskej únie, ktoré by mohli ohroziť rovnováhu na trhu s citlivými poľnohospodárskymi produktmi, ako sú rajčiny v Španielsku;
7. domnieva sa, že dohoda medzi EÚ a Marokom prináša osobitné inštitucionálne opatrenia a mechanizmy, ako je spolupráca s cieľom zabrániť narušeniu trhov, skupiny odborníkov vytvorené Komisiou a tretími krajinami vrátane Maroka, podvýbor pre obchod s poľnohospodárskymi výrobkami v rámci uplatňovania dohody o pridružení,

výmena informácií o politikách a údajov o výrobe, ako aj ochranná doložka podľa článku 7 protokolu;

8. je znepokojený sťažnosťami na údajné podvody v rámci systému vstupných cien pre ovocie a zeleninu, ako aj v rámci reálneho monitorovania bezcolných kvót pre niektoré výrobky; vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby posilnili kontrolný mechanizmus; v tejto súvislosti berie na vedomie návrhy na zosúladenie spôsobu uplatňovania systému vstupných cien s Colným kódexom Spoločenstva v budúcej reforme spoločnej poľnohospodárskej politiky, ale domnieva sa, že ich treba doplniť o zmenu vykonávacieho nariadenia o spoločnej organizácii poľnohospodárskeho trhu s cieľom zaviesť účinné kontrolné opatrenia; zdôrazňuje, že na OLAF boli podané sťažnosti európskych subjektov a Výboru Európskeho parlamentu pre petície a že tento výbor požiadal Európsku komisiu, aby zmenila systém vstupných cien s cieľom zamedziť podvodom;
9. zdôrazňuje, že prístup na vnútorný trh EÚ by mal byť podmienený splnením určitých hygienických a bezpečnostných noriem, a víta pozitívnu správu Potravinového a veterinárneho úradu za rok 2011; víta skutočnosť, že v dohode sa kladie dôraz na sanitárne a fytosanitárne opatrenia, a žiada, aby technická pomoc bola ústredným bodom rokovania o dohode DCFTA; žiada Európsku komisiu, aby podporila rovnocenné opatrenia a kontroly environmentálnych a sociálnych noriem a noriem potravinovej bezpečnosti medzi Marokom a Európskou úniou s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi oboma trhmi;
10. vyzýva Európsku komisiu, aby vypracovala podrobné vyhodnotenie vplyvu protokolu zamerané na najzraniteľnejšie stredozemské regióny Európskej únie a najcitlivejšie odvetvia a aby pravidelne každých šesť mesiacov informovala Európsky parlament o výsledkoch monitorovania obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami, najmä s najcitlivejšími výrobkami, pričom berie na vedomie, že v dohode sú zahrnuté mechanizmy, ktorú by sa mali použiť v prípade, že poľnohospodárske odvetvia EÚ by boli narušené a trpeli by v dôsledku masívnej výmeny tovaru medzi obidvomi stranami, a to vrátane dočasného pozastavenia protokolu v prípade závažných a systematických porušení;

Všeobecnejšie obchodné a ekonomické otázky

11. zdôrazňuje, že v záujme ďalšieho posilnenia hospodárskych vzťahov medzi EÚ a Marokom v prospech oboch strán by sa mali rokovania o dohode DCFTA dotýkať všetkých rôznorodých aspektov súvisiacich s poľnohospodárskymi odvetviami, podrobnej kapitoly o zemepisných označeniach, pracovnej doložky a doložky o udržateľnom rozvoji, v ktorých by bolo uznané právo na odborovú činnosť a zahrnutá iniciatíva v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov, otvorenia trhu pre služby a kapitol o obojstranne výhodnom verejnom obstarávaní a investíciách, ako aj primeraného časového horizontu na recipročnú liberalizáciu poľnohospodárskych výrobkov; tieto rokovania by mali v plnej miere zohľadniť výsledok vyhodnotenia vplyvu na najzraniteľnejšie regióny a odvetvia Európskej únie, na ktoré by protokol mohol mať nepriaznivý vplyv;

12. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že budúce dohody budú v plnej miere dodržiavať medzinárodné právo a budú prospešné pre všetkých miestnych obyvateľov, ktorých sa budú týkať;
13. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, delegácii Európskeho parlamentu pre vzťahy s krajinami Magrebu, predsedníctvu Parlamentného zhromaždenia Únie pre Stredozemie a parlamentu a vláde Maroka.